

Ese de trei ori în săptămâna: Mercuri-a,
Vineri si Dominecă, cand o colă întreagă,
când numai diumetate, adeca după momentul
împregunarilor.

Pretul de prenumeratul:
pentru Austria:

pe an întreg	8 fl. v. s.
diuometate de an	4 " "
" patrăriu "	2 " "
pentru România și Strainătate:	
pe an întreg	16 fl. v. s.
diuometate de an	8 " "
" patrăriu "	4 " "

Prenumeratul se face la toti dd. corespondinti a-i nostri, si d'adreptul la Redactiune: Josefstadt, Langegasse Nr. 43, unde sunt a se adresa si corespondintele, ce prind Redactiunea, administratiunea seu speditie, către vor fi nefrancate, nu se vor primi, căci cel anonime nu se vor publica.

Pentru anunțe si alte comunicatiuni de interes privat — se respunde cale 7 or. de linie, repetările se fac cu pretiu scădit. Pretul timbrului este 80 cr. pentru una dată, se antecipa.

ALBINA.

Viena 25 febr./9 martiu 1867

Avemu placerea a vedé astăzi diastrică străină interesandu-se de nou despre sărtea romanilor. I-a datu ansa incercarea dlui Macelariu, — ablegatu din Transilvania la dietă din Pesta — de a vorbi romanesce în sensul legelatiunei la care guvernul a chiamat și pre romanii Transilvaniei.

Netolerantia fratilor magiari în astă privinția sternescă pentru noi simpatie străinilor; pre candu o toleranță din partea lor, ar fi facut ca scenă se se petreacă fora a fi observată de străini.

L'impedecare pre ablegatulu romanu în vorbere sa, sub cuvântu că legile unguresci prescriu numai limbă magiară pentru desbaterile legelatiunei. Romanul replică cumca legile dietei de la Sibiu din 1863/4 recunosc limbei romane dreptulu a fi si ea limba de legelatiune.

Prè bine! incepulumu s'a intemplat. Unu ablegatu romanu din Transilvania a spus prin acăstă in fată dietei unguresci cumca romanii Trniei stau pe terenul legilor de la 1863/4. — Se speră deci cumca actiunea se va continua și că punctul de manecare remane: 1863/4.

Magiarii n'au voită se recunoșca statului dreptulu de centralizare in Viena, — deci totu pentru acele si inca alte multe motive ei nu potu pretinde ca romanii se li recunoșca dreptulu de centralizare in Pesta.

Transilvania dă imperiului ceea ce este a imperiului, ceea ce i se cere in numele intregității imperiului, éra de aci in colo ea vre se fie tiéra autonoma, la ce o indreptătiescă legile sale si vointă a poporatiunei sale in majoritate absolută.

A lucră in astă direptiune, e detorintia ablegatilor romani din Transilvania. Speră că asi se vor pronunci curundu in dietă din Pesta, ca măcar in catva se pote justifică pasii loru candu intrara in alta legelatiune de catu in cea Trna.

Fratii magiari, pentru naintarea fratietatii si a bunei intelegeri, vor trebui se mai scada din pretensiunile loru, că sunt prè mari, prè grele, nu le potemtă totă solvă, si neci n'ar fi consultu pentru noi. Astă convingere a năstră o vor gasi intemeiată, considerandu că dualismulu loru cere de la romani mai multe sacrificie de catu de la elementulu nemtiescu, si totusi nemti inca se plangu de cele ce li se intemplă sub năua era. Asiè d. e. se li aducem „Nou'a Presa libera“ care desă are multă bunavoință pentru dualismu, totusi ni spune astăi:

„Cunoscem cuvintele generalului Yermoloff, muscanu de mosi-stramosi, pre acestă intrebându-lu Tiarulu că ce grăfă se-i dee, respunse: „Stire! tratéza cu mine casă cu unu némtiu!“ D. Beust se nu se mire daca proporatiunile tierilor ereditarie vor veni cu rogarea ca se trateze cu ele casă cu magiarii.“

Si noi romanii vom pretinde de la guvernă cu staruintă: Impartasiescă totă natiunile de unu modu egală in tratare. —

Parlamentul nemtieseu n'a inceputu inca desbaterea proiectului de confederatiune, si atentiu e indreptata deocamdata a supră grupărei partidelor. Unii ablegati pretind că condițiile din proiectu nu sunt de ajunsu neci pentru a esprime neci pentru a intemeia unitatea nemtiesca, altii din contra afia că conceptulu si poterea unitatii ar incapă si pre langa mai multe drepturi de autonomia pentru tierile respective. Combinatiunile in astă privinția, pentru noi, nu sunt de interesu mare, deci vom acceptă se vedem cum desbaterile ni vor chiarifică situatiunea venitorei unităti natiunale nemtiesci. —

Cestiunea orientului e obiectulu de frunte alu negotiatiunilor diplomatici. Se afirma existența unei intelegeri in-tre Francia si Rusia, intru intelelesul careia amendouă poterile vor face pasi la Constantinopole cerendu anexarea Candie, a unei parti din Tesalia si Epir la regatulu grecescu.

Despre pusestiunea ce Anglia si Austria vor luă in astă cestiune, — inca nu esiste neci macaru o faima.

E meritulu virtutiei patriotice a Can-diotilor cumca cestiunea nu adorme. Ei in dilele trecente se mesurara denou cu armătă turcesca, si in minoritate cum erau ei totusi reportara dōue invingeri intru entuziasmulu pentru libertate. In a-deveru, trebue ca cineva se fie avutu parte din suferintie pentru ca se precēpa catu de mare pote fi acestu entuziasmu, pentru ca se cuprinda cu mintea multele victorii de cari marturisesc storiă că le-au castigat adese armatele mici in lupte contra celor mari. —

Unu telegramu de ieri din București insinuă că Domnitorul a primit demisiunea ministerului Ghica, si că unu ministeriu nou s'a formatu din partită liberală: Ioanu Brăteanu la interne, Golescu la externe si Rosetti la lucrările publice.

„Romanul“ despre Transilvania

Diariul „Romanul“ dela 27 fauru, luandu in colonele sale unu pasagi din „Albina“ unde se dice că de la vieti a constitutiunala numai Transilvania face exceptiune, si că in fată a acestei cercu-stantie romanii Transilvaniei ascăptă se veda cum se vor desvoltă evenimentele, — ni dă urmatorulu suatu inteleptu:

„Este o dorere care se simte in aceste cuvinte ale diariului romanu, pentru sacrificarea natiunala, dar este totodata o sperantă in viitoru. „Romanii Transilvaniei ascăptă se veda cum se vor desvoltă evenimentele.“ — Evenimentele, dice vom fratilor de peste Car-pati, nu se facu sengure, se facu de 6-meni; candu o natiune nu voiesce a fi sacrificata, pe catu va fi viua, ea nu va fi sacrificata. A acceptă evenimentele nu este destulu, trebue a se pregăti cineva

ca ele se nu-lu surprinda, se nu-lu cople-siesca.“

Sentim placere atatu pentru numitulu suatu catu si pentru aceea că pe di ce merge vedem diaristică din România ocupandu-se totu mai multu de sărtea conatiunilor din cōce de Car-pati, si de aceea sperămu că macaru in viitoru fratii nostri ne vor cunoșce mai bine, vor sci se judece despre causă-pen-tru care ne luptămu de atat' timpu. Ni-mene e mai chiamat de catu diaristică a lati acolo cunoștințe despre noi, si candu ea respunde acestei chiamari, fie care inima romana trebue se sentie bu-curia.

Dar ca se nu supere pe fratii nostri direptiunea politicei năstre, trebue se li spunem că acele cuvinte „Romanii Trniei ascăptă se veda cum se vor desvol-tă evenimentele,“ au fostu o constatare a presintelui, o constatare durerosă — precum a observat bine „Romanul“ — si n'au fostu defelu unu suatu, o direptiune ce s'ar fi recomandat din parte-ne romanilor din Trni'a.

Am fostu purure contra passivitatii pentru că „lucrarea este vieti, éra lenevirea e mōrte,“ si acăstă nicairi se pote aplică mai bine de catu la natiuni. Intelegemu exceptiunea candu disciplină cu-tarei partite recomanda passivitatea pen-tru cateva mominte. Nu este ince disciplină care face pre cati-va ablegati romani din Trni'a a venit la Pesta, éra pre altii a remané a casa.

Noi am fostu si vom fi purure pen-tru o actiune disciplinată. Direptiunea a-cestei actiuni e chiara căci natiunea ro-mana are unu progrsmu ce l'a scrisu si cu sange: autonomia Transilvaniei, — are base legală in legi constituunali bi-laterală: 1863/4

Dara passivitatea in care se află astădi natiunea romana, e creata ei de cercustantie ince vine restituirea municipielor si cu acăstă se vor incepe luptele constituunali. Romanii nu vor lasa oca-siunea se trăca nefolosita. Programul loru va fi celu de la 1848: autonomia tieri, de la 1860—1865, pentru care se arădică graiuri si in 1866.

Nimene nu incepe o luptă cu pros-pekte secure de invingere. Sunt si caderi gloriose, éra in tempulu mai nou ve-demu că unii invingu chiaru cadiendu.

Cunoscem afirmatiunea unor străini cumca protestulu romanilor de la 1848 contra uniunii n'a fostu esfinti-a vointie si convingerei natiunale ei a unor influențe străine. — Ora acum'a, prin passivitate, vor lasa romanii se se dovedește acea afirmatiune de adevăra-tă? Nu se pote! nu permite acăstă ono-re unei natiuni.

Romanii Trniei se vor luptă, dar numai pre terenul legal, pre cel'a alu constituuniei, căci astădi au in favorulu loru si legi si constituunie, éra monar-chia intrăga e constituunala, e pre pa-ce. — Luptele năstre in vieti a municipala si-voru avé nisuntia unica: a intră de nou sub scutulu legilor de la 1863/4, intre barierile acelei constituunii.

Am spusu alta data parerea năstra cumca d. Beust imita pe Schmerling nu-mai că in alta direptiune. Ni vine se afir-mămu acăstă si in privința Transilvaniei.

La 1861 Ungaria avu dieta, éra Transilvania numai la 1863 după ce d. S. vediu că nu se poate intielege cu unguri.

Astădi d. Beust continua intielege-rea cu unguri, éra autonomia Trniei nu e nemicita de totu, stă in resvera.

Vor voi romanii ca ei se n'aiba po-litică loru, interese proprii, ci autono-mia tierelor loru se servescă numai de pretiul cu care d. Beust va plati intie-legera cu Ungaria?

Austria n'are unu poporul mai fidelu de catu celu romanu. Dar neci in energia nisuntielor pentru conservarea natiunala nu concedemui nimenui anta-iatea.

Devis'a romanilor Trniei a fostu si va fi: aderintia la tronu si la natiun-itatea propria.

Buda-Pesta in 6 martiu n.

(b) Va fi de interesu a sci, cumca si dietă năstra, in modulu altoru parla-minte si conformu traditiunilor sale istorice, si-a transpusu aptivitatea sa reale — in cluburi. Acă se formează si se des-batutu cestiunile si se facu propusetiunile, si emandamintele; cluburile sunt fabri-cele seu fauriele, in cari se fauresc articoli, cari apoi se scotu la lumina in die-ta, casă intr'unu „bazaru.“ Ce n'a trecutu prin acele fabrici, n'afla primire in dieta — si de-ar fi curatul ca aurulu si chiaru ca lumină sōrelui. — Atari cluburi sunt, precum s'a mai amintit adese in acăsta făță — cele dōue principali, alu dreptei, seu alu Deákistilor, seu celu ministe-riale, si alu stangei, seu alu Tisza-Ghi-czy-anilor, seu celu opusetiunale. Pre langa aceste dōue de frunte mai esiste inca — alu stangei estreme seu alu radi-calilor, si alu natiunalitatilor, adeca conferintele deputatilor romanii si serbi; dara cestă din urma, fiindu numerulu mem-brilor loru fōrte marginu si nici pre de parte destulu de bine incheiatu prin o solidaritate adevărată, pré arare ori a-jungu a cumpenzi ceva fatia cu cele dōue principali.

Acestea pretramițiendu, vinu la pro-punerea ministeriului ungurescu, ce o fece sub 25 fauru, nrulu 66, in obiectulu restauratiunei municipielor, care pro-punere pentru siedintă de mane este pusa la ordinea dilei si care in multe pri-vintie si pre noi romanii cauta se ne in-tereseze pré multu, dar dintre cari pri-vintie eu astă data numai de un'a voi-se me occupu.

E cunoscutu, că ministeriulu ungu-rescu prin cele patru propusetiuni ce le substernu mai de unadi dietei, i cere a-cestea — sub titlu de indemnitate, im-poterirea, de a procede in anumite afa-ceri foră privinția la legile positive ce sunt in potere, seu — suplinindu legile prin ordinatiuni, adeca prin — octroare.

In propusetiunea citata deci ministeriulu ungurescu au aflat cu calea a cuprinde urmatoriulu punctu finale:

In fine, pentru ca si pana atunci, pana ce cestiunea natiunalitatilor se va deslega de legalatiune, se se previna tot e nentielegerile si banuelele, cari numai ar ingreuna cuvenita deslegare a acestei cestiuni, ministeriulu asta de lipsa:

7, ca punctul e) din art. 16 alu legei anului 1847/8, pre catu elu in comisiunile comitatense ordina de limba a consultatiunilor comune numai cea magiara, pana la alta dispunere prin legalatiune, se se suspinda.

Acesta initiativa a ministeriului ung precum va recunoscere fie cine care cu atentiu a observat de vro 30 si mai multi ani incóce tendintele magiarismului, e antaiulu semnu de repasire de la calea magiarisarei opucata si cu tota dibaci'a urmata pana acum'a si — ca antaiulu pasiu, desi' elu e forte micu si ne insemmatu, fie care omu eugetatoriu si calculatoriu trebue se-lu salute si trebue se sentie in peptulu seu escandu-se unu felu de — sperantia si satisfactiune.

Sed — , quid hoc ad tantam sitim! Ce va se dica o picatura pre limb'a celui ce arde de sete! — Se intielege deci, ca deputatii nostri nu se potura afla de felu multiumiti eu acea mica concesiune, ce li se puse in aspectu, ei ei, intruindu-se in dese conferintie private si sciindu ca fora spriginulu cluburilor celor mari nu vor poté scote la cale nemica, se pusera in tractari regulate cu ambele acele cluburi, anume cu celu alu stangei prin dlu Dr. Ales. de Mocioni, era cu celu ministeriale si chiaru si cu dnii ministri prin dnii Ioanoviciu si Fauru. Ide'a primitiva, ce o dusera ei mai antau in clubulu stangei, era apoi si in alu dreptei — era, ca la mai susu citata propusetiune 'ministeriale se se faca adausu seu emendamentulu, cumca — , totodata se se suspinda si tote dispușetiunile legei din 1840, art. VI, si din 1844 art. II, in catu acelea restringu dreptulu de limba alu privatilor, comunelor, confesiunilor, municipielor si judetelor. Inse tote ustanelele si incercarile n'au fostu in stare a induplecá pre fratii magiari, anume pre corifeilor, ca se se invoisca la acestu emendament, care firesce ar fi unu pasu gigantiu pre calea natiunale; atat'a totusi recognoscera fratii nostri, ca — punctul citatu din propusetiunea ministeriale n'u

e destulu, 'nici calificatu de a prevent nentielegerile si banuelele, si prin urma rea — ministeriului la tota intemperie trebue se i se incuiintieze o imposta're mai estinsa. Asie dupa multe desbateri in drépt'a si in stang'a si intre noi, in cari desbateri cu dorere cauta se marturisescu, ca chiaru propunerile nostru mai pucinu fusera respectate, in fine ieri sera in clubulu ministeriale, in contielegere cu cel'a din stang'a, se stabili urmatoriulu adausu catra pasagiulu sus citatu din propusetiunea ministrilor:

Preste totu, si pana atunci, pana candu se va regulá prin legalatiune sistemea municipielor si a comunilor, ministeriulu se impoteresc, ca in tote cestiu-nile ce s'ar escá in partea acésta cu privinta la limb'a diferitelor natiunalitati ale patriei, se pôta despune dupa spire-tulu adreselor dietali.

Credu ca n'am lipsa se spunu, ca nici acestu adausu nu cuprinde ceva de — Dómne ajuta; elu se pare ca din adinsu asi'e stilisatu in catu positivu se n'affi in elu nenie'a. Totusi elu se oferesce in semnu de — buna-vointia, catra acésta elu se oferesce cu asecurarea, ca ministeriulu si-sente prin elu manile libere si deplinu in stare de a ne multium. Privindu la acestea si luandu notitia si de unele motive, ce unor'a dintre barbatii nostri li se sioptira in urechi si cari dupa cum se afirma, intr'adeveru cumpenescu fôrte multu, deputatii romani se contielesera cu totii intr'atata ca — desi' propusetiunea ministeriului si adausulu ce s'a decisu in cluburi a i se face, nu-i multumesce si nu pôte se-i multiumesca de felu, ei totusi ne-affandu cu cale si folositoriu a incepe din acestu incidente la aceasta ocasiune lupte intaritatiorie si sterile, ieu incredintiarile ministeriului si ale conducatorilor magiari de bune si adeverate, si vor remane in resvera, pasivi, lasandu si meritulu si responsabilitatea pentru urmari asupra' acelora cari nu voru se asculte de graiulu sinceritatei si fratietai cu care li se adresara romanii.

Prin urmare mane seu poimane, candu adeca va ajunge la desbatere amintitulu punctu din acea propositiune, din partea fratilor magiari se va face prin unu deputatu alu loru semi-slavu, cu numele Justh emendamentulu spusu, era romanii vor fi martori pasivi. Nu e indoiala, celu pucinu asi'e tienu cei ce stau mai aprópe de corifei, cumca acelu

emendamentu se va primi in dieta. Romanii sunt resoluti si ingagiați, ca in casu — data acelu emendamentu nu face seu n'ar fi primitti, se pasiesca cu midilociu cu alu loru celu atinsu mai sus, si — in atare casu de securu va se vedea lumea érasu o data in dieta unguresca o scena, o lupta de cele infestate, precum se mai vediura asemene de cate ori venia la vorba cestiunea natiunalitatilor a suprise.

Resultatulu credu ca-lu va reporta acestei pretiuite foi cutare corespondinte ordinariu.

De la diet'a Ungariei.

Siedint'a casei representantilor din 7 martiu.

Presedintele C. Szentivanyi deschide siedint'a la 10 óre. De fatia erau toti ministrii, — la ordinea dielei era desbaterea proiectului ministerial in privint'a reorganisarei municipielor.

Inainte de ce s'aru incepe desbaterea Colomanu Tisza interpeléza pe ministrul presedinte in privint'a ordinatiunilor din 20 si 21 februarie, despre cari facuramu amintire cu ocazie trecuta.

Ministrul presedinte respunde, ca ministeriulu are se faca dispușetiunile in privint'a armatei canformu legiei si rescriptelor mai nalte din 18 si 19 februarie, deci nu dà nici o insenmetate acelor ordinatiuni despre cari de alta parte noi nu e convinsu ca suntu adeverate.

C. Tisza la aceste se dechiraa, cumca pentru acestu momentu e multiamit u respușulu ministerialu, doresce ince ca ministeriulu se dec dovedi despre o activitate independente si conformu legilor ea se se sterga veri-ce urma de banuila si neincredere.

Se incepù apoi desbaterea generala in meritulu obiectului de la ordinea dielei.

Stratimiroviciu in o vorbire mai lunga demuestra ca comitetele comitatense constituite in 1861, cari le sustine proiectul ministerialu, suntu formate spre daun'a natiunalitatilor si doresce ca se se constiue comitele noue dupa egal'a indreptatire.

Bonis inca pledeza pentru comitele constituite dupa legile din 1848.

Mileticiu asisdere combate comitetele din 1861, si arata cu cifre proportione neegal in comitatele locuite de serbi.

Dupa aceste audiramu pentru antiasi data in parlamentulu magiaru si — limb'a romana.

Macelariu (transilvanéu): „Innalta casa! Daca romanilor . . . alegatorilor mei . . .“

Atata tienu vorbirea romana, caci numai de catu incepura strigá atatu din drépt'a catu si din stang'a: „S'audimu pe presedintele!“ firesce unguresc; — vorbitoriul incepù de nou, dar si sgomotulu se naltia la culmea sa.

Presedintele cu multu necasu face linisco, si face atentu pre vorbitorulu romanu, ca — legile prescriu ca limb'a de conservare a dietei se fie cea magiara, acésta legă si santiunita si de Maj. Sa regale, prin urmare provocă pre vorbitoru ca seu se vorbesc magiaresce, sau i va luá dreptulu de a vorbi.

Macelariu se acomodéza dura prescrise-ler de lege si incepe in limb'a magiara: Tiszelt házi . . . (eljen.) Arata apoi ca a voitu se vorbesc in meritulu obiectului in limb'a romana, in limb'a sa materna, ca fiindu transilvanéu e indreptatit a se folosi de acea limba prin legea dietei din 1863 . . . (intrerumperi de nou, ca acea dieta din Sibiu nu a fostu legala,) — vorbitoriul continuandu, dice ca acea lege inca e santiunita de Majestatea Sa, deci i pare reu ca folosindu-se de limb'a materna pe langa tota bunavoint'a a escitatu asia amaratiune mare in casa, — a voitu se demustre ca pe candu nobil'a natiune magiara se bucura de redobandirea constitutiunii romani inca se impartesieecu in acea bucuria, caci reinfintandu-se municipiele constitutiunale ale-gatorii sei si in genere romanii transilvaneni nu potu face altu de catu se se bucurie de a celu constitutionalismu, — dar fiindu ca nu i-e iertat a-si exprime opinioane sale in meritulu obiectului folosindu-se de limb'a materna, si va face in serisu declaratiunea relativă la vatemarea dreptului limbei romane.

Franciscu Deák respunde antevorbitoriului, ca trebuie respectate legile, insu nutresce acea sperantia, ca precum a soiutu timpul acel'a, in care ómenii se stiméza nu dupa catechismu dupa confesiunea religiunaria, asi'a va veni si acelu timpu in care ómenii nu se voru pretiui dupa gramatica si dictiunarie ci dapa capacitatea si caracterulu respectivilor individi, — trece apoi la obiectu si pledeza pentru proiectulu ministerialu.

Medatul relative la intrerumperea vorbitorului romanu dice ca acestu incidente a intarit in sine acea convingere ca dreptu a avutu stang'a estrema ca se se disolve diet'a nefindu dupa lege conchiamata, ca fiindu cadiutu a conchiamata diet'a dupa nisoe réspective octroiate cari lasa alegatorilor in libera voia si aceea, ca se-si aléga deputatul fara distingere de limb'a, ceea ce inse legile din 48 nu permitu, — prin urmare acésta diet'a conchiamata pe basa acelor prescrise nu a facutu o neconscientia candu opresce de a vorbi in limb'a romana, ca fiindu abunaséma alegatorii nemagiari n'au trimis deputatii loru ca se taca ca muti, — in fine pledeza pentru constituirea confederelor comitatense dupa egal'a indreptatire.

Madarász de si na in tote, dar in cea mai mare parte conserante cu antevorbitoriulu.

C. Tisza, Markos si Faragó nega cumca legile din 1848 aru prescria óre-caru prerogative magiilor spre daun'a natiunalitatilor.

Sig. Borlea forte frumosu arata ca acele prerogative esistu si nu credé ca na le-aru cu-nosce colegii sei, — speréza inse ca intieptiunea ministeriului va soi face pasii cuveniti pentru indestulirea natiunalitatilor. — Acésta

patoriului, ca intru catu ar fi elu aplecatu a dă de buna voia, ci celu atacatu in drepturile sale trebuie se fie condusu de dreptate, de convin gerea in dreptatea causei sale, si atunci n'umai poate accepta respectarea drepturilor sale dupa dreptate, dc óra-ce, daca óra cine se vedo a si-vaí, si a propune negotiatiuni de impacatiune, inaintoa decurgerei procesului — caus'a sa de diumetate abunaséma e perduta. — Sinceritatea si dreptatea nemarginata, neconditiunata, totude-un'a au fostu cei mai buni aoperatori a éau-selor — drepte.

Intr' altu chipu constatama cu bucuria ca dintre cei ce n'au subseris acelu proiectu in privint'a indestulirei natiunalitatilor dlu Ioanoviciu mai deunadi a publicatu in o foia magiara unu ciclu de articoli in privint'a acestui cause, — si cetindu noi aoci articoli dictati de celu mai curatul patriotismu si amóre de natiunalitate totu-de-oata ne-am mirata si uituitu, ca de ce nu a subseris si dsa proiectula sua amintit? de óra-ce in cadrul principiilor desvoltate in acei articoli foră indoiala ar inca-pe tote punctele proiectului facutu de reprezentanti romani si serbi.

Suntemu dura indreptatiti a crede, ca si domnii cari n'au subseris acelu elaborat, de si nu vor grabi a-lu subsorie (domnia loru vor fi sciindu ca de ce?), totusi vor sustine dre-

FOISIORA.

Deputatii romani in diet'a Ungariei.

Cumca romanii totu de un'a s'au luptat pentru existint'a loru natiunala, dovéd'a cea mai ecclatanta e — ca mai esiste inca acésta natiune, ca fiindu abunaséma nu din gratia neamicilor ei a trecutu cu viétia printre sute si sute de evenimente viforose, — si precum se exprime unu poetu germanu:

Wolte die Geschichte schweigen,
Tausend Steine würden redend zeugen!

(Daca istoria ar voi se taca, miil de petri ni-ar arcta vorbindu.)

Acésta sentintja frumosa cu totu dreptulu se pote aplicá la natiunea nostra, cu tote ca nu au pré remas monuminte de petri din tempurile trecute, cari se anuncie marirea natiunei, a remas ince natiunea ins'a-si, carea fiindu neinceatatu atacata si nepaciuita de invasiunile si tulburarile apesariorie a neamicilor, nu au avut tempu si ocazione ca se ardecie monuminte de pétra, ci mai vertosu s'a facutu nemori-toria prin pastrarea credintei in poterea sa

propria de viétia, care nu a lasat'o se degenera, se desperezee chiu si in tempurile cele mai apesaratorie.

Acésta credintia o vedem in natiunea nostra si in presinte, candu fiindu apesata din tote partile, cu conscientia curata si credintia firma in venitoriu seu se lupia cu barbatia contra amagirilor, atacarilor, persecutarilor si asupririlor dusmanose.

Multiamita ceriului si tariei caracterului romanescu, poporul nostru e inca totu curat si neatacatu in sentimentulu seu moralu, singur'a avere ce si-a mai pututu pastrá, dar de stala pentru a-si castigá prin acésta drepturile usurpate de straini.

Cu cea mai adanca bucuria si cea mai indulcitoria superbia natiunala trebuie se constatamu ca si representantii nostri in diet'a Ungariei se luptau totu cu aceea si barbatia si virtute romana pentru sustinerea drepturilor lui si intereselor natiunei si ale patriei, precum se luptau odinióra strabunii nostri pe campulu resbeleloru sangeróse pentru independint'a si credint'a loru.

Insusi strainii recunoscu, — firesce ca desaprobandu — cumca intre deputatii nemagiari — romanii sunt cei mai ageri luptatori ai drepturilor natiunale.

Cu tote ca cestiunea natiunalitatilor inca

n'a venit pe tapetu, inse si pana atunci bravii nostri representanti nu dormu, ci neintreruptu se aduna in conferintie, se consulta condusi de amóre fratiésca despre cau'sa natiunala, carea trebue se li fie cea mai santa si cea mai mare intre tote causele ce au se desbata si se apere in acestu corup legativu.

Pôte fi, — ca in unele privintie domnescu si intre densii opinioni diferite, — si nu sufere nici o indoiala ca unii dorescu invingerea cau'si intr'unu modu, altii intr'altu modu, — unii dora se indestulosec deocamdata cu mai putinu, numai se capete ceva, — altii era totu, seu nimica, — inse majoritatea reprezentantilor au aflatu modalitatea si mesur'a cea mai démna acestei sante cause, care a si formulat'o in 12 puncte cunoscute acum publicului nostru, prin cari speréza indestulirea deplina a natiunalitatilor. — Acestu elaborat — precum ni-e bine cunoscute — fu subseris si primitti de toti representantii nostri afara de vre-o doi—trei, cari cugeta nu ca accele ar fi stricatórie natiunei, ci pentru ca nu au sperantia ca magiarii vor fi aplecati a primi accele pretensiuni ale romanilor; ceea ce destulu de reu au facutu domnii respectivi, ca si candu e vorba de a cautá recastigarea drepturilor nu pote fi indreptariulu celuia ce e atacatu in drepturile sale consentientulu usur-

vorbire ascultata cu mare interesu de cas'a integră, o vom comunica în totă estinderea ei.

Kurtz pledea pentru elaboratul ministerial.

Ioanu P. Deseanu nu recunoște că ar fi oportunitate ca guvernul să se reorganizeze comitatele prin comitetele din 1861, și dacă întrădeveru e de a respecta oportunitatea, apoi mai mare oportunitate e a destulii naționalitățile, prin urmare chiaru oportunitatea, acestu motivu a guvernului, demanda ca se se organizeze comitatele după lege.

Presedintele provoca cas'a la votare și proiectul ministerial se primește.

Cea mai mare parte a romanilor, serbi'lor și co'i din ștăngă' este nașa nu se școlă.

Urmă apoi desbaterea specială, carea inse nu se potu fini, patru puncte s'au primitu cu o modificare sustinuta de guvern, ca adeca ampoliatii de carte fundata — se nu fie supusi siegeli.

Timpulu fiindu innajantatu siedint'a se șredica la 3 ore d. m. — Continuarea va fi manea la 10 ore.

Siedint'a casei representantilor din 8 martiu.

(+) Astădi se incepă desbaterea cu cetea punctului prin care suspendește dispusetiunea legii din 1848 în privința limbii, se permite ca în comitatele comitatense naționalitățile se potu folosi de limb'a loru propria.

Deputatul Just propune ca se se impoternică ministeriul a destulii naționalitățile, facandu dispusetiuni pe responsabilitatea sa.

'G e d u l y arata că tiéra e proprietate comună a naționalităților, deci sustine si drepturi comune, partenesce propunerea lui Just dorindu ca ministeriul să permită a se folosi naționalitățile de limb'a loru precum in comitate astă si în comune.

Madarász demuestra că legile nu se potu susinde legalmente, deci cerc ca ministeriului se i se de e numai impoternicire in privința aceasta.

Branovaczki sustiene propunerea lui Just, asidere si Fauru dicundu totu de odată că nu e timpul nici nu e cu cale a o desbatere numai astă in fuga — per tangentem.

Mai dice cateva cuvinte si Stefanides, apoi cas'a primește propunerea lui Just, sustinuta si de ministeriu.

La puhetulu urmatoriu ministrulu de interne mai adaugă cateva cuvinte intregitoric, după o desbatere scurta se primește.

La punctul din urma care sună despre administratiunea si jurisdicțiunea Transilvaniei Ujfalusy propune ca ministeriul se se impoternică a organiză administratiunea si jurisdicțiunea Transilvaniei după etată și cugătă că e mai bine; ceea ce se primește si din partea ministeriului.

La aceast'a se școlă Zimmerman (sas) si basandu-se pe legile dictiei din Sibii demuestra că nu e ertat a sterge sistem'a administratiunei si jurisdicțiunei de fatia, deci nu se inviosece cu propunerea de mai susu.

Contele D. Teleky, Tury, Trauschenfels (sas) bar. G. Kemény si Carolu Zeyk, toti transilvaneni, recunoscă legalitatea dietei din Sibii, ceru nimicirea sistemei prezente din Transilvania.

Iosifu Hodosiu nu voiesce se vorbește în numele transilvanenilor, ci arata că deputați din Transilvania nu au cuventu se icie parte la desbaterea proiectului din cestiu, caci ei suntu chiamati numai de a luă parte la incoronare. (Sgomotu.)

Hoszu combate pre Zimmermann si Hodosiu, partenesce propunerea.

Borlea arata că sistem'a de fatia trebuie sustinuta in Transilvania chiaru si din oportunitate, caci daca s'a votatu adunarea de contributiuni directe si indirecte totu numai din opoortunitate calcandu legca, de ce se nu se respecteze autonomia unei tieri si drepturile naționalitatilor din acea tiéra totu din oportunitate.

Mai vorbesce G. Székely, Hilibi Gálos, Makray, Bernath Sig. si in fine Zimmerman, cestu din urma si-mai motiva propunerea in privința sustinuerii sistemelor presente din Transilvania, care cade, si se primește alui Ujfalusy.

Revista diaristica.

(r.) Cetimur in „Presse“ nrulu de sambata: „Vediuramu destule sapte, lasati-ne se vorbim.“ Aceast'a nu a dis'o cutare poetu, adesea o marturisescu barbati obositi de lucru. Multi vorbitori renomiti vedea cum li peregloria candu incepeau se lucre; alti ómeni do priso cu vócea proprie au derimatu nimbule-i incungiu. Candu scrie si vorbesce Garibaldi avemu se grigim ca se nu simu nedrepti cu eucitoriu Neapolelui; Ludovicu Kossuth, fiindu că-patriotii lui nu respandau in tiéra ce'a ce sciau despre elu, ar si potutu remané inca multu timpu politicul sentimental din Germania de medianopă, de cumva nu se inordă atât'a eu vorbirile lui si cu alte incercari nosucces. Ore cincinate din Pest'a inca va avea astfelii de sörte? Inca cu suprindere si adoratiune asculta credintosii candu „se școlă Deák“ ca se-si dea parerea sa ponderosa, scosă din constitutiunea Ungariei, despre ori si ce obiectu ce sta la ordinca dilei, fie chiar o cestiu catu de ne-nsemnata. Deák inca mai este celu admirat in-tu totc. Dara are se vina diu'a, in care conducatori parlamentari, caru nu permitu ca, fara convoica loru expresa, se sbóre macar o musca prin sal'a siedintii, voru doveni superatiosi partitei loru proprie, era contrarilor de batjocura. Georgiu de Vinke, fostul renomitus aperitoriu, ar poté dă dlu Deák lectiuni intereseante din experiențele lui facute în această privința în Francia si Berolinu. Dara aceast'a putiu ne interesează, nici d'ea catu nu se tiene de trebile comune.

De mai mare interesa pentru noi, este cuprinsulu „constatarii“ mai noui a conducatorii deputatorilor de la diet'a din Pest'a. Unu romanu voi se se foloscea de limb'a-i materna, nu i se permise, era Deák „constată“ că „pasirea lui Macelariu nu a causat amaratiune.“ Aceast'a

nu a vorbitu Madárasz bri Besze János, nu, ș'dise' conducatoriu național, midlocitoriu Deák, paciutorulu, modératorulu. Aceast'a recunoscă nece-sitatea a constată că maghiarii cu marini-mositate loru, ieră incercarea de atentat supra idiomei domnitorie. Prospete pre imbolduratore pentru tosfeliul de poporatiuni, cari in fiecare di primescu sfatuiri ca se se arunce catu mai curundu sub scutulu „tierii unguresci“ ca se afle scutire contra germanisarii. Firesce, este lege, ca in tiéra (se intielege si Ardealul) in carc, dupa numerarea de la 1857 cam 7 mil. nemti, slavi, romani si ștăngăli de popora vihu pe 4.851.564 maghiari, si in căre tiéra, alaturandu-se Croati si confiniul militarescu, ar esti proporțiunea mai 2 la 1. (8.798.634 catra 4.869.234), limb'a minoritatii se fie eschisivu limb'a diplomatica. Deci este ca sacrilegiu candu cestu Majestatea ginte magiare s'ar folosi si alta limba, era naționalitatea domnitorie este de admiratu blanda că pre tradatoriu romanescu nu-lu lipsi celu putiu de mandatul seu. Centralistii coi periculosi, cari nu suferu drepturi istorice si preferintice naționale, acestia firesce nu intrerupsa pre vorbitorii cehi, ruteni, poloni etc. cari in senatulu imperialu se folosira de limba-le materna; dara pentru ac'a de siguru că au fostu „amariti“, unu sentimentu ce-lu suprimă nobil'a națione magiara — aceast'a constată Deák!

Acum'a dura majoritatea locuitorilor din Ardeal si Ungaria scie cum are se se pôrte. Odata s'a iertatu gratiosu incercarea cetezatorie, a se opune latirei idiomei magiare, repetarca se va pedepsi fara mila cu amaratino. Astă in parlamentu, unde siedu cei mai buni ómeni. Cumea si in vieti'a comună inca domnesce astfelii de marinimositate, candu din intemplare unu némtiu ori romanu, ori slavu aru ceteză se pastriedie pruncilor sei naționalitatea seu se trateze cu diregatorile in limb'a loru proprie, — despro ac'a nu voim se dâmu garantia. Caci, cumea maghiarii au deplina dreptate a se amarii despro acea, se vede apriatu din convintele lui Deák. Deputatii si-infrerara numai manii'loru — ore pretutindenea si toideun'a so va observa astfelii de moderare? Cine va voi se incungiu neplaceri, va face pre bine, dacă-si traduce pe magiaro numele nemtiescui, romonescui, etc. pre care din referire l'are ca creditate, daca va inveti magiarsc — de cumva nu scie — si va face ca pruncii se suga lapte magiarsc.

Grabirea este de lipsa. Caoi candu sublimul Deák va scapă seu va depune frenul din mani, atunci se va vorbi in altu tonu cu erbiecosii. Intre altele ince fie carei naționalitati i se da libertate deplina.

Ni se pare că in Zagrabia si in altă locuri se va înă hotără despre neamărăturica aceast'a. Si ce dicu magiaronii de dincéce de Laita la acestea?

F r a n c e a.

(r.) Din Parisu cu datul 5 martiu se serie in cau'a procesului dlui Girardin: Eri si alatarei primi Girardin numai 500 epistole in cari era rogratu ca se imparta carti de intrare la

portretarea ce se va tienă mâine (in 6^a l. c.) Imperatul săngură care între foltile din Parisu desclinitu pre „Liberté“ o cetece, a datu indenită ca se se chină la respondere autorului articulului: Destinele măi bune. Imperatul te-tindu numitul articolu veni in miscare mare si de locu invită la sine pre ministrii Lavalléte, Baroche si Rouher dintre cari cestu din urma numai in presentia Maj. S. capătă inscrisiori despre articul. Imperatul francesilor c'eru numai de catu se se suprime fă'a, era dlu Rouher avu măre bostenă pana döhöli pre Napoleon III, ca se resiste de la acestă dorința arătându elu această măsura de dubioasa la incepătulu guvernarii liberales.

Imperatul se mangaiă, preținse însă acușarea si asiă se intemplă că Girardin in diu'a următorie si primi invitatiune ca se se prezintă la 3 ore după prandiu judeului de instrucțiune Gonet. Aceast'a lu intrebă daca este de lipsa ca se-i cetece articolul incriminat, si după ce Girardin respunse că e de prisosu, deoarece elu l'a conceputu, urmă a două intrebare, că nu ar avea ceva de obiectat. Si acă se negă, deci portretarea era finita. Protocolul, la dorința pronața, se straportă Maj. Sale, care si spresă parerea de reu, că Girardin n'a voită se deee o dechiarătute mei linisitorie in care casu ceterătarea se potea suspinde. Principali Napoleon, care inca venise ca se pună vorba buna pentru Girardin, i respunse imperatulu: „Nu voiesce se facu martiru din amicul meu.“ Este cum securu, că Girardin daca se va apăra cătu de putiu, va fi forte crutatul de judecători, caci Maiestatea Sa nu a uitat servitiele ei a-micului Inaltii Salo i lo facu in 1848 si 1849.

Girardin este pedepsit se solvăsa 5000 franci, era tipografiu 100 fr. Girardin s'a declarat de opositionalu.

Dlu Thiers despre care se vorbește că voiesce se intemeze o foie seu se participe la cutare, desintre acestea scire fă'a cu celi de prijiu-i. Thiers, candu cadiu Emile Officier, dice: „Eea unu ministru a cadiu in apa!“

„K. Z.“ princeps din Parisu despre cestiunea orientului urmatoriile:

Informatiunile ce le capetai de la persoane bine informate sună că Francia merge întru pretensiunile ei si satia cu Turcia totasă de de parte ca si Rusia. Dupa cum afirma cabinetul francésu, reprezentantele acestor tieri din Constantinopol este însarcinat nu numai a propune turcului ca se cedeze Cândia Greciei, ci si de a face asemenea si pentru Tesalía si Epiru. Ministrul de externe alu Franciei este mai putiu de coloreca a fară, si daca astă deduce din spesiunile lui, Francia, desi are simpatie pentru Principatele dunarene, pentru Serbi si Greci, totusi nu s'ar bucură daca s'ar lăsi teritoriile acestor tieri pe spesele Turciei. Dara mi se pare, că aceste păreri ale dñi Moustier se referu la unu stadiu de mai nainte a politicii orientale a Franciei.

Francia, asemenea Rusiei, numai de catu va pretinde cedarea Cândiei, si este de credință că regimul francesu va asculta de Rusia, pana unde aceast'a va pasi in interesul poporatiunii crestinesc. Această contielegare pentru primă este receruta de dorința a înțingură, pentru

de pulvere si man'a-i picura de sange . . .“

Aci apoi si intrerumpe plangerea doioasa si trece era-si la verbului deputatii romani.

„Ei (romani) — dice — neințeau tenu conferințe, si aceast'a forțe bine făchi, caci — au lipsa mare de chiarificarea ideelorlori loru!“ — Si apoi cu adeveratul patriotismu magiaru eschiamă: „O! de aru învinge într-o densii convingerile cele mai bune!“

Si spre aceast'a recunoscă, că ar fi si intre romani destule (!) eleminte bune.

Spre exemplu: Gozsdu, Fauru, Maniu Ioanoviciu, apoi tenenoul Petru Mihali si blandutul Véghsö Gellért inca ar fi aplăcatu spire tôte — „cele bune.“

Pe constitutionalismul lui Sigismundu Papp si Vladu de si nu da multu, ince totusi döra ei nu voru se fie atatu de mari manatori de maghiari (magyarfalók) ca si Babesiu Hodosiu, Borlea. — Abuna séma de aceea nu sunt ungarii 12—15 milioane? — Ce va si ince de ei bandu hu trei, ci vre-o 30 manatori de unguri se vor astă? — Daca astă li e cau'a pentru care se temu de noi, apoi au de ce se teme? — Difficile est satiram non scribere.

Pesta 7 martiu.

Julianu Grozescu.

ei prin portarea representantilor nemagiari. Firesce că de la unu fidelu admiratoriu a lui Deák nu potu accepta alta, de catu se atace pre representantii devotati cauci naționalitatilor pentru că acestia nu voiesce se cunoscă numai „o națione“ in patria si pentru că nu sunt aplecati a privi de dogma nestrămabilă — intregitatea imperiului sanctului Stefanu.

Acăst'a nu o luăm in numo de reu, caci suntem dedati acum'a a primi totu ataouri pentru exprimera adeverului, ci cunoșcendu principiile seu mai bine disu fictiunile loru in privința patriotismului, trebuie se ne bucurăm că nu au astă de demni ca se laude pre representantii nostri. — Si daca po unulu, seu pe altulu lu mai netedesc, lu lauda si i spune cuvinte dragalasic, acestia abunaséma se vor intrebă pe sine, că: órc n'au facutu vre-o erore döra din nesciuntia pontru ca se-lu indreptătesca pre acelu neamicu alu causei naționalitatilor ca se li faca complimente nemeritate?

„Intre densii — dice deakistulu amintit — firesce, sunt romani buni si romani rei după parerea loru (adeca a romanilor). — Gozsdu abunaséma e român reu; caci stimă döra statulu, naționea si legile magiare.“ Despre Sigism. Popoviciu inca crede că va fi mareatul de romanu reu, celu pucinu pre-

supune că va fi la acea inaltime a desceptarei, unde va potu chiarifică ideele; se intielege că idei chiarificate numai maghiari si magiaronii potu avea, — la care abunaséma va fi risu dlu Popoviciu; — ince domnulu deakistulu senguru marturiscesc că s'a pre grabitu cu laud'a, caci mai tardiu au astă de si d. S. Popoviciu trobuiu socotit intro luptatorii „pră pretensivi“ (túlkövetelő) ai naționalitatilor, prin urmare a cadiu din acea — inaltime a desceptarei.

Babesiu, Hodosiu, Borlea, — despre acestia dice că sunt — idealulu romanilor buni. — „Daca ar mai fi si Axente întră ei, aceast'a li-ar fi conducatoriu.“ — Apoi eu lacrim de crocodilu se plange mai departe că — „ce dauna mare, chiar a sosit scire cumea alegerea lui de aceea s'a facutu nevalida fiindu că pre stimatii sci alegatori nesciindu (A) spune adeveratalu nume alu candidatul loru, si au datu voturile loru sub numele care de care mai intotiorat, mai „tigrasius“ in vre-o 30—40 de variatiuni si astă impartindu-se voturile in mai multe parti (firesce fara voi'a comisiunii alegatorie!!!?) nu s'a potutu face majoritate. — Dauna mare, — dice — caci catu aru fi fostu de frumosu se siéda deputatii Ungariei (si Transilvaniei) impreuna cu Axente Severu cu fostulu tribunu, a caruia fatia e innegrita

venitoriu, incalcelile. Inse nisintia ce se dede pana acum a spre a se intielege cu Rusia in cau'a cestuienei orientale, d'a abate pre ac'esta de la Prusia, apropiandu-o de Austria, inca mai influintea supra politicei orientale a imperatului Napoleone.

Mi se pare ca Francia face socota fara ospetariu, dara o face! Se pare ca aici decaderea imperiului otomanu, pentru a carui sustare ore candu s'a versatu atata sange, se privesce de posibilitate, si inca in anii cei madio aprópe. Dacă se esplica sprigintirea si propagarea planurilor Egipetului, la care Ismael Pasia de aici si-a datu invoarea.

O corespondintia din Londra despre politica cabinetului anglesu: Politic'a cabinetului anglesu pentru cestuienea orientului a fostu pana acum fatia cu poterile straine forte pre-cuata si cu resvera, pentru ca regimulu nu voia se se deoblege neci intr'o parte, ce'a ce l'ar fi silitu a fi activu intr'o parte ori intr'alta seu a pasi si chiar cu arm'a. In acesta privinti speditiunea de la Krim a datu esperintie avute. Candu regimulu grecescu spriginea zelosu re-scolarea din Cret'a, Anglia si Francia sfatuiau in Aten'a se nu se grabesca cu fapte ce ar pot produce frangerea pacii cu Pórt'a.

Mai tardiu cabinetulu francesu se areta mai favoritoriu miscarii din Cret'a, era in cururile diplomatici din Paris se scornia ide'a, daca nu ar fi de sfatuuit Pórt'e ca se restaurose nependintia Cretei sub administratiune proprie. Intr'acestea cabinetulu anglesu este mai putinu invoitu ca se se infinitiee in Orientu state mai mici, nependinti si cam necapace de sustare, pentru ca Anglia cugeta ca acele suntu numai isvorulu certelor, oetatile pentru rivalitati. Decumva inse relatiunile consangene a familiei regesci cu tronulu grecescu nu aru avé influintia mare supra politicei anglese in cestuienea orientala, totusi ace'a se observa, capatandu spresune prin dorintia cabinetului, ca Cret'a se primesca administratiune autonoma sub domnia tureasca.

In acesta direptiune a lucratu influintia diplomatica in Constantinopole, pana candu fatia cu cele latte poteri din afara Anglia nici intrunu modu nu dede de cunoscetu ca ar fi inclinata a influintia supra Turciei in forma de tutoratu, dupa politic'a lui de Beust. Rusia, Austria si Francia se ostanescu de odata a castigá o pusetiune de partita, Anglia se batu numai pentru ore care pusetiune, trebuira inse se observa ca cabinetulu anglu nu este plecatu a pestreco tieruri sfaturilor binevoitorie in Constantinopole.

Acestu punctu de manecare nici ca-lu pa-

ras cabinetulu, candu Francia se areta ca se occupa mai seriosu de cestuienea orientala, candu se ivira planuri pentru latirea teritoriului grecescu, pentru nependintia insulei Cret'a, pentru deplin'a nependintia Egipetului, fara ca se se fie potutu afirmá ca aceste in Parisu ar fi creare formatiune reala. Ele suntu asemenea cu o introduceae a unei piese musicale, a carei continuare se poate face in diferite feluri. Dlu de Beust, suprinsu fiindu de receal'a ce pretutindeni intempiu proiectulu seu, a revede parca de la Paris, se retrase de pe bina, dupa care Rusia si Anglia se paru a emulá, pana candu Prusia a datu de cunoscetu ca este pregatita a luerá in contielegere cu poterile marine.

Italia.

Estragemu din cuventarea generalului Garibaldi, ee o tienu poporului din Udine la sosirea lui acolo, urmatricele:

Trei castiguri — dice betranulu — a fara de Roma, care de sine sengura fara incordare, asemenea unei pome cpte, va cadu in senulu Italiei, — suntu neineungiuarat de lipsa pentru completarei Italiei si adeca: Trentino, Istria si Triestu. Desi se poate spera ca aceste tieri Itali'a si le va pot castigá si fara resboiu, fiindu ca Austria afara d'ace'a se apropi de decadintia ei, totusi ar fi bine ca italianii se se pregatesca ca in casu de lipsa cu arm'a se scota acesto tieri italiane de la inimiculu de morte Austria, si pentru ace'a elu recomenda italianiilor a se esercia in arme si a puscá la semnu.

Pre catu de bunu este Garibaldi ca generalu, pe atatu de slabu este ca politiciu, daca crede ca Austria este in procesulu disolvarii.

Economia.

Oradea-Mare 5 martiu 1867.

In tergulu nostru de septemana de astazi trecuta bucatele cu urmatricele pretiuri: unu sinieu (metiu) de grau curatu, din cottulu nostru, 9 fl., unulu de grâu mestecatu 7 fl., de secara 6 fl., de cucerudiu 7 fl., de ordiu 5 fl. si 40 cr., de ovesu 4 fl. 40 cr., de fasola 14 fl., de malaiu maruntielu 11 fl., de linte 16 fl. v.a. In asemenare dara cu pretiurile bucatelor acum o luna, vedem ca au scadiutu.

Porciu au pretiu destulu de bunu; vitele cornute cu lapte au pretiu mare, cele de taiatu inca, fiindu ca 1 kg de carne de vita costa 18 cr., o parechie de boi se vinde cu 140 fl. v.a. — Fenulu este scumpu. — Vinulu din dealulu

Oradu se platesce cu 14 fl. v.a. de ciuberu (100 itie.) — Timpulu este recorosu si inghetatiu.

Agricola.

VARIETATI.

= „Corr. de Romo“ recomanda catolicilor din Itali'a se se retiena de la alegeri; dar daca chiar voiescu se aléga apoi se dee voturile loru partitei Mazzini, pentru ca acestia voru fi in Itali'a executorii dreptati ddiiesci.

= Almanaculu „Fenice“ a aparutu.

Impedecati prin intrevenirea esamenelor semestrali, nu poturam fi prompti cu trimiterea almanacului „Fenice“ la P. T. prenumeranti; acum inse, afandu-ne in pusetiune de a satisface promisiunii nostre, amu si inceputu spadera. Dupace inse din cele 600 exemplarie tiparite pana acuma, abiá se afla abonate diumatate venimus a rogá pro binevoitorii nostri, cari aru dorí se aiba acestu almanacu, se binevoiesca a grabi cu prenumerationea, si prin partinirea caldurosa a inainta scopulu la care tientim. Credem, cumca partinitorii literaturei romane nu voru despreti acesta intreprindere modesta luandu-se in socotinta cumca pre lenga ce amu sacratu o suma mare spre instruirea cuvenintiosa si neta a almanacului, materi'a inca s'a estinsu la unu tomu voluminosu de 19 cole, adeca 292 pagine. —

Almanaculu cuprinde trei novele originale, mai multe poesie; ca adausu istoria Societati, estrasu din statute si numele Patronilor si ale membrilor. — Pretiulu pentru Austria e 1 fl. v. a. pentru Romania 4 sf. — Oradea-mare 6 martiu 1867. Pentru Societatea de lectura a junimii rom. oradane. Iustinu Popiu, conducatoriu. Elia Traila, notariulu coresp.

= Imperat'sa Rusiei a trimis Cre-tanilor 270.000 franci. Acesti suntu adunati cu colepta la o petrecere ce imperat'sa a arangiatu in salonulu residintii.

= Din Monosturu (langa Temisiór'a) ni se serie ca in 2/14 martiu a. c. la dorintia serbiloru, se va infatisi in locu comisiunea mista in cau'a despartirii serbiloru de catra ierarci'a nostra romana. Romanii audiendu ca va sosi acesta comisiune, custandu din reprezentantii ambelor parti, stabilira unu programu de intempiare, din care vedem ca la otarulu comunei vor espre intempiare calareti romani cu flamuri nationale romane si magiare. Bubuitulu pivelor va da semnu de sosire la otaru si si candu vor intrá in comuna. Candu comisiunea va descalec, scolarii voru intona

, „Destepitate Romane“ si „Bratiulu teu plin de putere.“ etc.

= Maramaros o foia magiara, ce apare in Marmati'a tratandu despre scolele populare din acelu comitat arata ca la 46 comunitati, eu locuitorii 58.312, intre care 50.383 romani gr. c., se afla 6116 baiati cari ar trebui se cerceteze scol'a. Dintre acestia inse cercetá numai 1697. Numerul scolelor se urca la 35, invetatori sunt 41 cu salariu de la 30 pana la 300 fl. v. a pe anu.

= In „Zukunft“ ceteru ca rusinii din Galiti'a au primitu 1534 ruble din Rusia spre scopu literariu.

Cursurile din 8 mart. 1867. n. séra.

(dupa aratare oficiala.)

	bani	marc.
Imprumutele de stat:		
Cele cu 5% in val. austri.	56.50	56.70
" contributinali	91.25	91.25
" noua in argint	88.75	89.25
Cele in argint d. 1863 (in 500 franci)	82.60	82.90
Cele natuniali cu 5% (jan.)	71.40	71.60
" metalice cu 5%	61.20	61.20
" " maiu-nov.	63.20	63.20
" " 4 1/2%	63.75	63.75
" " 4%	47.25	47.75
" " 3%	85.75	86.25
Efecte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	81.10	81.30
" " 1860/1 in celeintregi	88.30	88.50
" " 1/4 separata	91.25	91.25
" " 4% din 1854	79.25	79.50
" " din 1839, 1/4	144.50	145.50
" " bancile de credit	131.50	131.75
" societ. vapor. dunarene cu 4%	89.25	—
" imprum. principl. Eszterhazy à 40 fl.	85.25	95.25
" " Salm à "	30.50	31.50
" " cont. Palfy à "	26.25	27.25
" " princ. Clary à "	26.25	27.25
" " cont. St. Genois à "	24.25	25.25
" " princ. Windischgrätz à 20	18.25	19.25
" " cont. Waldstein à 10	21.50	22.50
" " Keglevich à 10	14.25	14.25
Obligatiuni deasarcinatore de pamant:		
Cele din Ungaria	73.25	73.75
" Banatul tem.	71.75	72.25
" Bucovina	68.75	69.25
" Transilvania	68.50	69.25
Actiuni:		
A banci natuniali	741.25	743.25
" de credit	188.40	188.60
" scont	615.25	617.25
" anglo-austriace	93.25	93.50
A societate vapor. dunar.	488.25	490.25
" Lloydului	185.25	195.25
A drumului ferat de nord	163.80	164.20
" " stat	211.25	211.20
" " apus (Elisabeth)	142.25	143.25
" " sud	210.25	210.50
" " langa Tisa	147.25	147.25
" " Lemberg-Czernowitz	184.25	184.50
Bani:		
Galbenii imperat'sci	6.02	6.04
Napoleond'ori	10.22	10.23
Friedrichd'ori	10.65	10.70
Souverenii engl.	12.75	12.85
Imperialii rusesti	10.45	10.50
Argintul	125.75	126.25

Comunicatiunea drumurilor de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedin-Temisiór'a-Baziasiu.

Pretiul pe clasea I cl. II. cl. III.

fl. cr. fl. cr. fl. cr.

De la Vien'a pléca la 7 ore 45 minute demanétia, si la 8 ore — minute séra.	10	24	10	51	3	33	2	50	1	67
Posion	10	24	10	51	3	33	2	50	1	67
Neuhäusel	1	23	diu'a,	1	54	nóptea	7	81	5	87
Pest'a	5	19	dupa méd.	6	31	deman.	13	69	10	31
Czeegléd	7	54	"	9	14	"	17	36	13	6
Segedin	12	12	nóptea,	2	55	dup. m.	22	87	17	19
Temisiór'a	3	55	demanétia	7	47	"	28	38	21	33
Jasenov'a	8	4	"	"	"	"	32	97	24	77
Beseric'a-Alba	8	40	"	"	"	"	33	52	25	18
Sosecese in Baziasiu la 9	10	"	"	"	"	"	34	7	25	59

* De la Temisiór'a la Baziasiu comunica numai odata.

Jasenov'a-Oraviti'a.

De la Jasenov'a pléca la 8 ore 30 minute demanétia

" Jam 9 12 "

" Racasdia 10 12 "

Sosecese in **Oraviti'a** la 10 57 "

De la **Baziasiu** pléca la 8 ore 55 minute dupa mediasi

Beseric'a-Alba 6 27 "

Jasenova 7 6 "

Temisiór'a 10 40 "

Segedin 2 26 "

Czeegléd 6 35 "